

BARN sprer glede

Det kan være utfordrende å bli gammel, men når førskolebarn fra Havnealleen barnehage besøker beboerne på Tananger bo- og hjemmetjenester blir dagen automatisk lysere.

TEKST: *Terese Torgersen/Cloud Story* FOTO: *Illustrasjonsbilder fra stiftelsen Livsglede for eldre*

ENDELIG ER DAGEN KOMMET FOR FØRSKOLE-

BARNA Frøya Aurstad, Tuva Haukelid, Mathilde Johnson og Eirik Kjeldsen fra Havnealleen barnehage på Sola i Rogaland. De skal besøke beboerne på Tananger bo- og hjemmetjenester for aller første gang. I et helt år har de fire femåringene ventet spent på at det skulle bli deres tur til å ta på seg de gule T-skjortene med de røde bokstavene på brystet og gå de få hundre meterne bort til sykehjemmet.

- Jeg gleder meg til å hilse på de gamle, sier Tuva før hun springer bortover asfalten vel vitende om at de andre barna på avdelingen har dratt på sin ukentlige tur.

Ingen av de fire barnehagebarna hadde noe imot å gå glipp av turdagen denne formiddagen. De ville mye heller besøke de gamle på sykehjemmet.

FELLESSKAP PÅ TVERS AV GENERASJONER

Havnealleen barnehage har vært med på stiftelsen «Livsglede for eldre»s prosjekt «Livsgledebarnehager» siden det startet i 2013. Seks år senere, høsten 2016, har 180 barnehager spredt rundt om i landet blitt en del av prosjektet.

Ifølge livsgledekoordinator Anne Grasbakken øker antall barnehager hver måned. Anne legger til at livsgledebarnehager ikke lenger er et prosjekt, men et konsept.

- Vi synes det er helt fantastisk at så mange vil være med på konseptet vårt. Tilbakemeldingene vi har fått til nå er bare positive. Alle forteller om hvilken glede møtene gir både ungene, barnehageansatte og de eldre, sier hun.

Livsglede for eldre arbeider for å skape naturlige møteplasser mellom ulike generasjoner. En eller flere ganger i uken besøker livsgledebarnehagene syke-

«Det er viktig at barn får innblikk i hvordan det er å være eldre.»

Nicole G. Wathne, aktivitets- og frvillighetskoordinator

hjem, dagsenter, omsorgsboliger eller pensjonistforeninger. Sammen med de eldre gjør de aktiviteter som passer for små og store.

Felles møteplasser mellom ulike generasjoner er noe livsgledekoordinatoren mener mangler i dagens samfunn. Drømmen hennes er at arbeidet deres blir en naturlig del av barnehagens rammeplan.

- Den eldre generasjonen sitter på mye viktig kunnskap som barn og personale i barnehagen kan ha glede av. Du behøver ikke å være en livsgledebarnehage for å besøke et sykehjem, men vi ser at ungene synes det er stas å ta på seg de gule T-skjortene. Og ikke minst gjør de at barna er lette å kjenne igjen for de eldre og de med nedsatt syn eller hukommelse, forklarer Anne.

EN AV PILOTBARNEHAGENE

Koordinatoren råder barnehageansatte til å dele barna inn i mindre grupper og gjerne besøke faste beboere. På den måten blir både barn og eldre bedre kjent. Det er barnehagemedarbeider Gro Håland fra Havnealleen barnehage enig i. Hun har fulgt barnehagebarn til Tananger bo- og hjemmetjenester siden prosjektstart.

- Barna blir roligere i mindre grupper. Det er også lettere for de eldre å få kontakt med de små når det bare kommer noen få hver gang.

Havnealleen barnehage er en av barnehagene som har hatt stor glede av å være med på prosjektet. Hver mandag formiddag tilbringer en gruppe på fire førskolebarn én time sammen med beboerne på sykehjemmet. Siden barnehagen har 24 førskolebarn, får hvert barn besøke sykehjemmet hver sjettede uke.

- Vi ser at barna har mye glede av å komme hit. Disse barna her har gledet seg siden i fjor da de

Moro: Det legges opp til enkle aktiviteter som både barna og de eldre kan gjøre sammen.

hørte på historiene fra dem som da var førskolebarn, sier Gro og ser på de fire femåringene.

- Alt som skjer utenfor barnehagen er spennende og ved å komme hit lærer barna å respektere og vise hensyn til eldre, fortsetter hun.

Etter å ha besøkt beboerne på sykehjemmet i flere år har barnehagemedarbeideren lagt merke til hvor mye de eldre setter pris på besøket.

- De eldre er veldig glad i unger og spesielt det at barn ikke skjuler følelser på samme måte som vi voksne gjør. Barn er ikke redd for å være seg selv og det får de eldre til å stråle.

LAGER HALVÅRSPLAN

Hvert halvår har de ansatte i barnehagen møte med frivillighetskoordinatoren på sykehjemmet for å lage en halvårsplan. Hver uke er det en ny aktivitet som står på planen. Dette halvåret er det blant annet vaffelsteking og busstur som står på agendaen.

- Vi planlegger aktiviteter som de eldre kan ha glede av uansett hvor de er i alderdommen. Men dette er ikke det eneste vi gjør for de eldre. Vi prøver

«Vi planlegger aktiviteter som de eldre kan ha glede av uansett hvor de er i alderdommen»

å få til et samarbeid med sykehjemmet også utenom denne mandagen, forklarer Gro.

Skal barnehagen ha et arrangement som kan passe for beboerne blir de eldre invitert. Da barnehagen hadde brannvernssuke fikk en av beboerne på sykehjemmet mulighet til å sitte i brannbilen.

Nicole G. Wathne, aktivitets- og frivillighetskoordinator ved Tananger bo- og hjemmetjenester setter pris på det gode samarbeidet de har med barnehagen.

- Da vi startet samarbeidet med barnehagen visste vi ingenting om hvor vellykket prosjektet kom til å bli. Aktiviteten har blitt en fast del av beboernes ukeplan. For mange er dette ukas høydepunkt. Vi har en fast aktivitetsoversikt som strekker seg over et halvt år. Vi planlegger aktiviteter som passer for alle slik at det ikke er noe prestasjon å være med.

Frivillighetskoordinatoren forklarer at møtene skal være givende for både beboerne og barnehageungene.

- Det er viktig at barn får innblikk i hvordan det er å være eldre, samtidig som at barn får bekreftelse fra de eldre at de trives i barnas selskap. Disse besøkene

gir også beboerne mulighet til å mimre tilbake til da de selv hadde små barn hjemme.

STAS FOR BARN

Inne på sykehjemmet henger barna fint fra seg ytterklærne i garderoben. Nicole smiler og ønsker de nye barna velkommen.

– Jeg har vært her før og det er veldig kjekt her, sier Tuva selvsikkert, mens hun tar av seg skoene.

Førskolebarna og barnehagemedarbeideren følger Nicole inn i dagligstuen. I det ene hjørnet er sofaer plassert i en sirkel. Barna setter seg ned i den ene og mens de venter på beboerne, viser Nicole dem et nytt instrument hun kjøpte på Kreta i sommer.

– Dette her er Kalimba og samme hva du spiller høres det bare fint ut, sier hun og demonstrerer hvordan instrumentet fungerer.

En etter en får femåringene prøve instrumentet og mens de spiller kommer den ene beboeren etter den andre inn i dagligstuen. Noen blir trillet i rullestol, mens andre går selv. De syv beboerne som denne formiddagen er med på møtet har pyntet seg og smiler fra øre til øre.

Gro åpner sekken og tar frem en liten boks med

HVA ER EN LIVSGLEDE-BARNEHAGE?

En barnehage som ser på de eldre som en ressurs. De besøker sykehjem, dagsenter eller omsorgsbolig jevnlig og deltar i felles aktiviteter sammen med de eldre. Et tett samarbeid mellom barnehage og sykehjem er til glede for både barn og voksne. Og målet med prosjektet er at barn og eldre skal møtes for å gjøre felles aktiviteter sammen.

sangkort. På den ene siden av kortet står det en sangtekst og på den andre er det et bilde som illustrere samme sang.

– Jeg tenkte vi skulle synge litt i dag. Alle skal få trekke hvert sitt kort og bakpå kortet står teksten. Dere husker nok igjen noen av disse sangene fra barndommen deres. Liker dere å synge forresten? spør hun beboerne.

Noen av dem nikker, mens andre ser litt skeptisk ut.

– Hadde jeg bare hatt sangstemme, sier en kvinnelig beboer og fortsetter:

– Moren min hadde både sangstemme og kunne spille gitar, men jeg arvet dessverre ingen av egenkapene.

Gro innrømmer at hun selv ikke har sangstemme.

– Men når vi jobber i en barnehage må vi synge og i barnehagen synger vi med den stemmen vi har.

En annen kvinnelig beboer får trekke det første kortet der sangen «Mannen som gikk seg i vedaskog» står. Gro begynner å synge, barna følger med og noen av beboerne stemmer i. De som ikke kunne teksten nynnnet melodien, mens andre trampet takten med foten.

Både små og store får trekke hvert sitt kort. «Alle fugler små de er», «Hurra for deg som fyller ditt

Nytt perspektiv:
Barna får innblikk
i hvordan det er
å bli gammel.

PROSJEKT TIPS

Lag gode avtaler. Sykehjemmet må vite hvilke beboere som har lyst på besøk fra barnehagen og det bør lages en plan over hva man skal gjøre på hvert besøk.

Ta med en liten barnegruppe og besøk gjerne faste beboere som barna kan bli godt kjent med. Størst suksess er det der besøkene er regelmessige, en til flere ganger i måneden.

Flere barnehager inviterer også de eldre de har vært hos på besøk til barnehagen.

Tips til aktiviteter: vaffelsteking, grille pølser, synge sanger, spille spill, lage julepynt, rullator og trehjuls sykkeløp.

år» og «Hode, skulder, kne og tå» er bare noen av sangene som blir trukket. Da en av beboerne trakk sangen «Melka mi» sier barna at de vil synge den helt alene. Det var populært blant de eldre som både smilte og klappet.

FAST AKTIVITET

For den kvinnelige beboeren som ikke hadde sangstemme, har disse møtene blitt ukas høydepunkt.

– Jeg prøver å få dette med meg så ofte jeg kan. Jeg er veldig glad i unger og når disse kommer på besøk minner de meg om da mine barn var små.

En annen beboer er med på møtet for aller første gang.

– Jeg gikk tilfeldigvis forbi dagligstuen sammen med to venninner. Det virket som at de hadde det veldig kjekt så vi bestemte oss for å bli med å synge noen sanger. Jeg er veldig glad i unger og har selv fire barn så dette passet perfekt.

Etter å ha sunget sanger en hel time er beboerne slitne og førskolebarna er klare for å spise niste-pakken sin. Da en mannlig beboer skal til å forlate dagligstuen, spretter Frøya opp fra sofaen og går bort og gir han en klem. Allerede da gleder hun seg til neste besøk.

«Det har vært veldig kjekt å være med de gamle.»

Frøya (5)

– Det har vært veldig kjekt å være med de gamle. Jeg likte spesielt godt at de ble med å synge sangene. Det var også kjekt å prøve instrumentet, sier femåringen.

Da matpakken var spist opp går førskolebarna tilbake til garderoben og tar på seg ytterklærne. Etterpå løper de så fort de kan tilbake til barnehagen for å fortelle de andre barna hva de har opplevd på sykehjemmet. Tilbake i barnehagen skriver Gro på tavlen inne på avdelingen at barna har sunget med de eldre på sykehjemmet slik at foreldrene kan lese det når de kommer for å hente barna.

Anne Grasbakken,
livsglede-
koordinator.

Gro Håland,
barnehage-
medarbeider
i Havnealleen
barnehage.

Nicole Götze
Wathne, aktivitets-
og frivillighets-
koordinator ved
Tananger bo- og
hjemmetjenester.